

dijous, 19 d'octubre de 2017

“Tenien nom. Víctimes de la repressió franquista a les terres de Lleida (1938-1963)”.

És el primer estudi provincial que aborda la repressió a les comarques de Lleida de forma concreta i minuciosa.

El passat 16 d'octubre es va presentar el llibre “**Tenien nom. Víctimes de la repressió franquista a les terres de Lleida (1938-1963)**” [<http://www.pageseditors.cat/ca/tenien-nom.html>], de la **professora d'Història Contemporània Conxita Mir, Albert Rafael Cots i Gabriel Ramon-Molins**. El volum ha estat editat conjuntament per Pagès Editors i per l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

Aquest llibre ofereix **el primer estudi provincial que aborda la repressió a les comarques de Lleida de forma concreta i minuciosa. En total són quasi quinze mil persones d'arreu de la demarcació** que van ser represaliades en múltiples formes pels franquistes. En efecte, l'estudi inclou els represaliats pel Tribunal de Responsabilitats Polítiques franquista –més de 3.000 persones, els represaliats per la Justícia Militar –més de 12.000 persones, els morts per afusellament prèvia celebració d'un Consell de Guerra, o no –més de 700 lleidatans, els exiliats a llatinoamèrica durant el període –més de 400 persones, i els més de 300 deportats a camps de concentració del nazisme. Així doncs, aquestes quasi quinze mil persones corresponien a **un 5% del total de la població provincial**.

Així mateix, un dels objectius del llibre és copsar com una mateixa persona podia arribar a patir diversos processos repressius, i per quins procediments i estratègies era jutjat, condemnat i/o afusellat. Es tracta d'un recull que s'ha fet amb la voluntat de **recuperar la memòria de la gent anònima perseguida durant la dictadura franquista i d'avaluar l'abast de la por i de la desmobilització que el règim instituï, tant sobre els perdedors com sobre la societat en general**. A tall d'exemple, la comarca lleidatana amb més repressió entre 1938 i 1963 fou **el Pallars Sobirà amb un 5,86% de la seva població**.

Mir remarca la dificultat i la lentitud de tot el procés fins arribar a l'edició final del llibre, degut a la complexitat de **“transformar les xifres globals dels republicans empresonats, exiliats o processats com a responsables polítics, en persones identificables pel seu nom o per la localitat on residien”**, assenyala. Així doncs, fent un gran esforç, els historiadors han pogut conèixer les xifres de les víctimes de la repressió, tot utilitzant documentació molt diversa. “És, però, **quan descendim a l'escala local** –explica la historiadora- **que es fa més palès que totes les víctimes tenen nom i que el rescat memorial d'aquestes passa per la seva**

Descarregar imatge

Tenien nom

Víctimes de la repressió franquista a les terres de Lleida (1938-1963)

Conxita Mir, Albert Rafael Cots i Gabriel Ramon-Molins

Pagès editors

identificació, cosa que no sempre resulta fàcil de fer". Tot i això, el fet de poder accedir avui dia a fonts judicials, tant civils com militars, així com a grans webs documentals ha facilitat la tasca d'emprendre una identificació molt més objectiva i contrastable. Les principals variables que s'han tingut en compte a l'hora d'elaborar el treball han estat, doncs, **consells de guerra, diligències múltiples, derivades de l'acció dels tribunals militars, responsabilitats polítiques, exili i deportació**.

"L'anàlisi de la violència franquista en l'àmbit local permet constatar els efectes que aquesta tingué sobre **les classes populars, que són les que majorment en patiren les conseqüències**, així com l'abast de la seva penetració en el teixit social. La desaparició de famílies senceres de tants pobles de Catalunya, de les quals tot just en queden petjades, significà una pèrdua humana important en cada localitat, com queda reflectit en les dades agregades que aportem. Recuperar les seves vivències, cercant alguns d'aquests rastres que sens dubte obren nous camins a la recerca històrica, constitueix segurament una de les virtuts d'aquesta obra", destaca Mir.